

Prof. Ing. Josef Basl, CSc.
ZČU v Plzni

Posudek oponenta

disertační práce

INFORMAČNÍ SYSTÉMY VE VYSOKÉM ŠKOLSTVÍ
s důrazem na identifikaci uživatelů, informačních potřeb a jejich uspokojování

autorka

Ivana Příbramská

Obor: Informační studia a knihovnictví - Informační věda
Ústav informačních studií a knihovnictví
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova v Praze

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Richard Papík, Ph.D.

Předložená disertační práce se zaměřuje na aktuální téma uspokojování informačních potřeb uživatele v oblasti vysokých škol ve vztahu k informačním systémům. Práce je celkově zpracována v rozsahu 142 stran, z toho 118 stran tvoří vlastní text práce doplněný o 9 příloh.

Text práce rozpracován v rámci šesti kapitol, z nichž čtyři představují její hlavní obsah. V úvodu se autorka věnuje teoretickému vymezení tematiky informačního chování a jeho modelování a dále informačním potřebám a jejich uspokojování. Navazující část se zaměřuje na poskytování informací v prostředí vysokých škol spolu se zpracováním informačních systémů na vysokých školách v ČR. Závěr práce pak obsahuje konkrétní příklady z implementace dvou informačních systémů na vysoké škole.

Autorka si v práci, jak uvádí na str. 11, vytkla dva cíle, a to:

1. vytvoření typologie uživatelů v oblasti terciárního vzdělávání s důrazem na jejich informační potřeby;
2. přehled vybraných informačních systémů a zdrojů vysokých škol s vazbou na uspokojování těchto informačních potřeb.

Při jejich zpracování autorka vycházela ze svého působení v dané oblasti, včetně zahraničních zkušeností. Pro naplnění cílů však mohly být pregnantněji formulovány formou hypotéz pracovní cíle, včetně použitých výzkumných a vědeckých metod. Otázkou je, proč se autorka sama nepustila do provedení podrobnější srovnávací analýzy informačních systémů a zdrojů v oblasti vysokého školství a nezpracovala například vlastní šetření. Práce totiž takto zůstala často spíše v popisné rovině.

V teoretické části autorka zpracovává přehled přístupů různých autorů, ve kterých mohl být uveden například i profesor Molnár, který se typologii uživatelů v souvislosti s aplikací teorie užítku věnoval u nás již v devadesátých letech. Na druhé straně uváděná sdělení mohla být zároveň dána do vzájemného kontextu a mohla sloužit jako určité východisko k formulování přístupu uplatněného v následujících částí práce, například v případě modelů informačního chování. Z výčtu citovaných autorů se nabízela rovněž možnost většího začlenění novějších zdrojů z posledních let.

Práci by výrazně přispěl systémový pohled na specifikaci pojmu informační systém a informační systém pro potřeby vysoké školy. Jednu z možností skýtal například procesní přístup, s rolemi vlastníků procesů a vykonavatelů činností. Tím by se do lepšího kontextu dostaly v první teoretické části zmiňované knihovny a také by se lépe provázala tato část s následujícím textem práce.

Pro vlastní průběh obhajoby doporučuji následující otázky:

- 1) Na základě jakých zjištění autorka předpokládá zobecnitelnost typologie uživatelů na UK v Praze pro další instituce terciárního vzdělávání?
- 2) Jakým způsobem se do informačních potřeb uživatelů promítají trendy sociálních sítí typu facebook, rostoucí možnosti mobilních technologií a v neposlední řadě internet například s online kurzy typu Coursera nebo projektů online univerzit typu Minerva ?
- 3) Jakým způsobem se do typologie uživatelů promítají další hlavní činnosti, jako výzkum a tzv. 3 role univerzit?
- 4) Jak se do informačních potřeb promítají další aktuální trendy v rozvoji vysokého školství v ČR?

Za podstatné pro vlastní obhajobu považuji zpracování koncentrovaného sdělení vlastních přínosů, které je nyní silně rozptýleno v textu práce. K jeho formulaci by bylo vhodné například uplatnit i přehled použitých metod.

Protože výčet uváděné literatury obsahuje pouze dvě vlastní publikace, prosím proto také o předložení seznamu, resp. celých textů, dalších vlastních prací, ve kterých se odborná komunita měla možnost seznámit s výsledky výzkumné práce autorky.

Přes uvedené připomínky a s ohledem na fakultní příslušnost oboru, ve kterém je práce předkládána, ji lze doporučit k obhajobě a po jejím úspěšném obhájení udělit příslušný vědecko akademický titul.

Prof. Ing. Josef Basl, CSc.

V Plzni, 5. srpna 2012